

Datum
2021-08-31
Adress
Rönbladsgatan 1 B
Diarienummer
GRF-2021-21110

Yttrande

Till
Kommunstyrelsen
registrera.stk@malmo.se

Remiss angående Remiss från Utbildningsdepartementet - Professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare” STK-2021-1059

Grundskolenämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Grundskolenämnden är positiv till professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare, men har synpunkter på dels kraven för behörighet där den borde vara likvärdig oavsett skolform, dels gällande avgifterna för meritering där dessa blir ytterligare en kostnad för legitimerade lärare. Det är också av mycket stor vikt att huvudmännen tillförs resurser gällande kostnaderna för professionsprogrammet, då programmet kommer att innebära ytterligare statliga insatser som innebär kostnader för kommunerna. Grundskolenämnden välkomnar införandet av ett råd för professioner i skolväsendet och har inga synpunkter på tidsplanen för implementeringen.

Yttrande

Nedan följer Malmö stads grundskolenämnds synpunkter om de förslag som presenteras i promemorian ”Professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare” (U2021/03373).

Grundskolenämndens synpunkter gällande förslag ”6.1 Staten ska ta ett tydligare ansvar för rektorers, lärares och förskollärares professionsutveckling”

Grundskolenämnden ställer sig positiv till ett nationellt professionsprogram där staten ska ta ett tydligt ansvar för rektorers, lärares och förskollärares professionsutveckling och att det införs ett nationellt meriteringssystem. När det gäller kompletteringen gällande huvudmannens skyldighet att se till att legitimerade lärare och legitimerade förskollärare ges möjlighet att delta i kompetensutveckling som bidrar till att öka yrkesskickligheten och som kan ligga till grund för ett beslut om meriteringsnivån meriterad; är det av mycket stor vikt att finansiering för detta kompenseras av staten. Mycket ansvar läggs på huvudmannen att skapa de förutsättningar som krävs i statens tydligare ansvar för professionsutvecklingen och

förutsättningarna ser olika ut för olika huvudmän. Vad händer om det inte finns utrymme eller resurser för detta?

Bristen på legitimerade lärare i skolan är fortsatt stor och även om grundskolenämnden är positiv till att möjligheterna till att delta i kompetensutveckling, innebär de resurser som kompetensutvecklingen tar i anspråk, att ytterligare resurser behöver komma att behöva tillföras grundskolorna.

Grundskolenämndens synpunkter gällande förslag ”6.3 Det nationella meriteringssystemet ska innehålla två meriteringsnivåer för legitimerade lärare respektive förskollärare”

Grundskolenämnden är positiv till de två meriteringsnivåerna, men efterfrågar ett tydliggörande om hur meriteringsprocessen ska genomföras och vem som ansvarar för genomförandet. När det gäller antal års erfarenhet som krävs för att nå meriterad nivå är det en markant skillnad mellan åtta års undervisning i skolväsendet och endast fyra år i skolor med särskilt svåra förutsättningar. Det är väldigt många omständigheter som avgör vad som är en bra lärare. En lärare kan vara bra på den ena skolan men ha svårigheter på en annan. Det finns inte mycket som säger att en lärare blir bättre på kortare tid på skolor med särskilt svåra förutsättningar och skillnaderna i förslaget riskerar innebära att meriterade lärare på skolor med särskilt svåra förutsättningar kommer att ha en mycket kortare erfarenhet av läraryrket.

I dagsläget finns det redan en skillnad i ersättningen för förstelärare och lektorer som arbetar på dessa skolor då de får 5000 kr mer i lön än vad förstelärare och lektorer får på skolor som inte anses tillhöra kategorin särskilt svåra förutsättningar. Grundskolenämnden anser att detta redan skapar incitament för rekrytering av förstelärare och lektorer till dessa skolor och att erfarenhetskriteriet i meriteringssystemet ska vara likvärdigt oavsett vilken skola den blivande meriterade läraren arbetar på. Det är bättre att kravet gällande antal år av undervisning är detsamma oavsett typ av skola och att det istället finns möjligheter till olika typer av fortbildningar till all pedagogisk personal.

Grundskolenämndens synpunkter gällande förslag ”6.4 Karriärstegsreformen kopplas till det nationella meriteringssystemets meriteringsnivåer”

Grundskolenämnden anser att hänsyn måste tas till synpunkterna till förslag 6.3 gällande vem som genomför meriteringsprocessen, samt kraven för att bli meriterad lärare för att kopplingen mellan karriärstegsreformen och det nationella meriteringssystemet ska kunna fungera. Det måste vara upp till varje huvudman att fördela vilka skolor som är i störst behov av förstelärare och lektorer. Möjligheten att bli meriterad olika snabbt på olika skolor medför en problematik i att rekrytera rätt personal till rätt plats. Om synpunkterna i punkt 6.3 förtydligas och ändras, ser grundskolenämnden inga problem med att denna koppling

mellan karriärstegsreformen och det nationella meriteringssystemets meriteringsnivåer genomförs.

Grundskolenämnden ser att det finns en risk att lärare som arbetar med forskning rekryteras av lärosätena, vilket medför att duktiga lärare försvinner från där de behövs som mest, hos eleverna. Därför är det av stor vikt att det även fortsättningsvis finns incitament och strukturer som gör att lärare med licentiat- eller doktorsexamen även fortsättningsvis vill arbeta i skolorna.

Grundskolenämnden välkomnar övergångsbestämmelserna till och med 30 juni 2028 då det ger utrymme för att bygga upp de strukturer som krävs, samt att nuvarande förstelärare och lektorer fort-satt får kvarstå som det hos samma huvudman utan att genomgå meriteringsprocessen.

Grundskolenämndens synpunkter gällande förslag ”6.5 Skolverket ska vara den myndighet som ansvarar för det nationella professionsprogrammet”

Grundskolenämnden anser att det är av mycket stor vikt att det är Skolverket som ska vara den myndighet som har det övergripande ansvaret för det nationella professionsprogrammet. Kopplingen mellan myndigheten och universitet och högskolor är viktig då det ger en akademisk tyngd till programmet och meriteringarna.

Grundskolenämndens synpunkter gällande förslag 6.6 ”Ett råd för professioner i skolväsendet ska inrättas för att säkerställa professionernas inflytande”

Grundskolenämnden är positiv till att ett råd för professioner i skolväsendet ska inrättas för att säkerställa professionernas inflytande. Det är av stor vikt att förordnandet är på en viss bestämd tid och att rådets arbete utvärderas systematiskt.

Grundskolenämndens synpunkter gällande förslag ”6.7 Rådet för professioner i skolväsendet ska identifiera behov av kompetensutveckling och vara rådgivande till Skolverket”

Grundskolenämnden anser att det är mycket viktig att flera olika perspektiv är med i arbetet med att identifiera behov av kompetensutveckling och att denna funktion passar rådet mycket väl. Det är dock av stor vikt att Skolverket även fortsättningsvis tar del av synpunkter från andra håll.

Grundskolenämndens synpunkter gällande förslag ”6.8 Rådet för professioner i skolväsendet ska bistå Skolverket i arbetet med meriteringssystemet ”

Grundskolenämnden är positiv till detta likt förslag 6.7 och håller fast vid att det bör kompletteras av andra typer av remissinstanser vid större beslut.

Grundskolenämndens synpunkter gällande förslag ”6.9 Ansökan om meritering ska vara avgiftsbelagd och beslut om meriteringsnivå ska vara möjligt att överklaga”

Grundskolenämnden ställer sig negativ till detta då det dels inte finns någon fastslagen nivå till vad avgiften ska vara och att lärare som ansöker om meritering redan har betalt en avgift för sin lärarlegitimation (i nuläget 1500 kr). Till detta kommer även de avgifter som Skolverket tar ut för komplettering av behörighet (750 kr per ansökningstillfälle). I dagsläget finns det ingen merkostnad för den enskilde läraren att bli förstelärare eller lektor. I och med att förslagen i denna remiss kopplar samman meriteringen med möjligheten att bli förstelärare eller lektor skulle det innebära en merkostnad att ta del av denna behörighet. Med tanke på de avgifter lärare redan idag betalar för att bli legitimerade och för att komplettera sin behörighet, anser grundskolenämnden att ingen avgift ska tas ut för meriteringen.

Grundskolenämndens synpunkter gällande förslag ”7. Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser”

Grundskolenämnden har inga synpunkter på ikraftträdandet och välkomnar övergångsbestämmelserna för förstelärare och lektorer fram till och med 30 juni 2028.

Ordförande

.....
[Förnamn Efternamn]

[Fyll i titel]

.....
[Förnamn Efternamn]

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]